

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institutio S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XXIV. Dictata de Obedientia ex S. Ignatio sub vitæ exitum excepta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

retur; si cuius autem nostrorum audaciam interciperent, rebus nouis hac in parte studere, velut Ordinis turbatorem, & offensionis architectum, iussit poenâ meritis cohercere. Sed de his nunc obiter, loco, & tempori fufius, id solum aduerto, nullam inter homines esse Communitatis vllius, tam longè & acutè cautam, prouidamque gubernationem, quam non aliquid saltè aliquando, singulare, & inopinatum fugerit & fallat; nam sumus denique homines, non mentes de cœlo liberæ, & humana administramur intelligentia. Peruersitatis itaque intolerandæ sit, priuati alicuius incommodi impatientia, aut fortuiti leuisque erroris indignatione, vtilitates immensas spernere; suscepto congenitas gubernandi modo, moliri que mox nouum, quocumque tandem periculo id fiat, pro næuis forsitan quos sanat vulnera facturum ingentia, quorum rursus impatiens odium, novos moueat interpolatores ad nouam regendi excogitandam rationem, alternantibus fabricandi, euertendique perpetuis vicibus inter publici boni detrimenta, quæ solet in re tanti, nouitas improba inferre. Certus ergo diuinitus, Fundator, imperij formam quam stabilierat in Societate esse quam optimam, ad modum Obedientiæ effingendum se totum conuertit, nec inculcauit aliud grauius, nec explicuit fufius, nec experiri accuratius in nostris ad futuri exemplum saregit, nec violatum multauit seuerius. Hanc esse Societatis firmamentum, hoc robur docuit, quo se tueretur, & ageret: hanc tesseram qua tanquam gentilitia signaretur, & secerneretur ab aliis, vestitu aspero, ieiuniis, & solitudine primas sibi partes ferentibus: hanc demum parens sanctissimus tanti fecit, vt discessui proximus, in Obedientiæ commendationem, qua nihil carius haberet suprema dictata formauerit, vocatòque Ioanne Philippo Vito, Secretarij socio, scribe, inquit, nam volo norit Societas, de Obedientia postremum quid sentiam, eique vt sequitur dictauit.

1. Ipso primum in religionem ingressu, vel statim post, prima hæc cura sit, vt me totum superiori penitus permittam.

2. Optandus mihi superior fuerit, qui iudicij mei domandis sensibus insistat.

3. Quibuscumque in rebus, culpæ nihil inerit, standum mihi est superioris arbitrio, non meo.

4. Triplex est obediendi modus. Vnus cum obedienciæ præcepto iubetur, & hic quidem est bonus. Melior alter, cum iussis simplicibus paretur. Tertius omnium optimus, cum ne iussus quidem expectatur; sed vel solus superioris nutus, & quod velle creditur, executioni mandatur.

5. Superioribus promiscuè omnibus parendum mihi est, nullo discrimine maioris, minoris, aut infimi; sed Deus cuius vices agunt, pari mihi iure in omnibus spectandus, alioqui per illorum gradus, Obedientiæ quoque vis ad infimum descendit.

6. Si rectum putauit iubere superior; mihi vero id secus absque Dei offensa fieri non posse videbitur, nisi hæc mihi sit euidentis, stare me iubentis

XXIV.

Dictata de
Obedientia
ex S. Ignatio
sub vita exitum
excepta.

tis imperio ac iudicio oportebit: in quo tamen si minus acquiesco, quicquid mea me cogit opinio sentire, seponendum est in duorum aut trium consilium, & eorum sententiæ inhærendum: si ne id quidem mihi satisfacit, absûm planè ab ea virtute longissimè, quam religiosi status præstantia exigit.

7. Denique meus esse non debeo, sed eius à quo sum conditus, & eius cui me regendum credidit, & cuius perinde arbitrio agendum me permittere debeo, vt si totus ex cera forem, quicquid me fieri voluerit: dare aut accipere literas; hunc, illumve alloqui, aut abstinere ab eius colloquio, & eius generis alia:reponenda mihi est pietatis meæ, & prompti animi summa in capeffendo quicquid mihi iniungitur.

8. Habere me pro cadauere debeo cui nec velle est, nec intelligere; pro crucifixi breui simulachro, quod sinit quaqua versum pro libito se agi; pro senis baculo, quem vbicumque commodum adhibet & reponit; ita me opus est religioni ad nutum seruire, vbicumque sibi commodare me posse censuerit.

9. Nec loca debeo, nec munerum occupationes, meo delectu ab superioribus petere. Possum quidem mentem, ac desiderium iis exponere, dumtaxat omnia velut eorum pedibus aduoluens, consultissimum habiturus, factuque optimum, quicquid à me præstandum iudicant.

10. Leuiora tamen petere nihil vetet, quale sit, obire sacras stationes; aliquid à Deo peculiari gratiæ flagitare; aut quidpiam simile, sed parata semper ad impetrationem aut repulsam, eadem animi æquitate.

11. Ad paupertatem quod attinet, non minus debeo ex nutu regentium pendere, hoc est re omni carendo propria, & concessis vtendo vt statua quæ spoliante se, qualibet ex causa, nihil obstat, aut queritur.

XXV.
Epistola S.
Ignatii de
Obedientia
ab vno de So-
cietate im-
pugnatur.

Et si vero hæc vndecim de Obedientia effata sub vitæ finem dictarit Ignatius, haud tamen suos eo vsque sensus distulerat, fusiore scripto explicare, sed hoc ad communem tunc egit Societatis vniuersam, quod ad Collegiorum quorundam eruditionem, ante annos aliquot egerat. Exarserat enim præter modum non paucorum ex nostris in Hispania, & Lusitania pietas, licere sibi crediderant in rebus animi suo ductu regi; hinc eorum nonnulli voluntariis penis, animosi magis quam prudentes, valetudinem perdere; alij contemplationis illecti dulcedine, solitudines adamare, vtrique quo tenderent, quo vocati essent obliuisci. Vtrisque vt metas Ignatius figeret, paræneticas ad illos dedit, quibus manifestum iis fecit, quo se rectè ire certiùs crederent, hoc ab ea errare longius, quamdiu omiſsa obedientia pergebant iure suo fingi, & singulari suo arbitratu regi: repetita enim (quod Deo præcipuum, & optimum vouerant) libertate, præ illa nihili apud eum fore, quicquid postea obtulissent. Verum iis de hoc argumento, quæcumque aut sanctus Ignatius, aut quiuis forsitan alij scripsere, proluxa eminent, mirabilisque Epistola, quam ad nostros in Lusitania anno 1553. datam, Societas, & legit semper, & suspicit.

Hæc